

חוה שילה

שפע של אפשרויות פנימיות - קולות של צבע

"הצבע והצליל הם כמו שני נהרות שמקורם באותו הר, אבל הם זורמים בנסיבות שונות ולמחוזות מנוגדים" (גיתה) - זה נראה וזה נשמע, ובכל זאת ניתן לשאול מונחים מתחום המוסיקה, כמו למשל 'טון' 'טונליות'. לכן, למרות זרימתם הנפרדת, יש קשר בין צליל וצבע מאחר ושניהם מצייתים לאותם חוקים כלליים.

במפגש שלי עם גוף העבודות הגדול מאד של חוה שילה ראיתי פרטיטורות. פרטיטורות שיש בהם טונים, מקצבים, קצב, קומפוזיציה, הרמוניה, מלודיה וקונטרפונקט. הכול היה מוכן פרט לצליל הנשמע. אבל, בו בזמן ידעתי שזו מוסיקה אחרת. ציוריה של שילה הזכירו לי את המשפט המיתולוגי המתקשר למעמד הר סיני "רואים את הקולות".

שילה משתמשת בצבע כשפה אשר פועלת מתוך הכורח הפנימי שלה להיות, מתוך ההבנה שהצבע עצמו הוא אופייני, מיוחד ובעל משמעות. היא מבקשת כדבריה "להפשיט צורות מהטבע ולהפכן לסימנים...שפה זו התאימה לי ורציתי לחבר בה מנגינות...תחביר שהתאים לקצב הפנימי, למהות הפנימית שלי כאדם".

שילה אינה מבקשת בסדרת ציורים אלה ליצור חיקוי חיצוני של הטבע אלא לתת ביטוי מפשט של רעיונות ורגשות באמצעות שפת הציור הטהורה.

עיון מעמיק בעבודותיה של שילה ובמסעה כאמנית יוצרת פעילה לאורך שנים, חושף גוף עבודות רישום במיומנות גבוהה מאד. ציוריה אלה זנחו לכאורה את הרישום המוקפד המתבונן בטבע, אך יכולותיה כרשמת מבעבעים מתחת לשכבות הצבע בשל החוקיות של מכלול הקווים, אשר יוצרים את הריתמוס ואת המבנה.

גוף הציורים של שילה מספרים יחד ספור אחד שלם, של אמן שמצליח לבטא רגשות, מחשבות, דמיון, סדר, הגיון, קצב, שמחה, ותנועה. כאשר, מצד אחד ניכר חופש רב בהנחת הצורה, המכחול והצבע, ומצד אחר שולט חוש של ארגון, מקצב קבוע, תנועה סדורה ובחירות צבעוניות מוסדרות. אם זה בכמות הצבע, באטימות מול שקיפות, במשחק בין גוונים, בחירות מונוכרומטיות לעומת צבעוניות שיש בה שיח בין צבעים משלימים וצבעים מנוגדים. ציור אחר ציור, הנך רואה בו זמנית לכאורה את אותו דבר אבל בכל פעם הוא אחר,

ציור שהוא מלא וריק בו זמנית, שקט ורועש, שקוף ואטום, חומרי ונזירי. שפה אישית וכתב יד של יוצרת ייחודית.

ציוריה של שילה נמצאים ברווח שבין שירה ובין מוסיקה ומהדהדים בו זמנית לשני תחומים אלה. כפי שאומר בודלר "הציור הצבעוני הוא שירה... הקולוריסטים הם משוררים אפיים".

מצאתי וייתכן גם שבחרתי להדגיש גוף עבודות שהאדום הוא הצבע השולט בהם, אותו אדום שעליו אומר קנדינסקי שהוא בעל "כוח רב וניעות פנימית". ההפשטה של הצורות מהטבע, והצבת הצבע כמכונן צורה הופכים אותו להיות זה שמספר את הסיפור. סיפור החוויה והרגש של היוצרת, כמו גם סיפור חדש שגח לעולם והפך להיות מציאות בפני עצמה.

הצייר הוא פרשן. צייר מסוגה של שילה, אשר מצייר מתוך הקשבה חדה ועמוקה לקול הפנימי שלה, מייצרת מציאות חיצונית אשר נולדה מתוך מציאות פנימית אשר מתעדת רגעי אמת המשלבים מחשבה חולפת יחד עם עומק פנימי רחב יותר.

שילה היא קולוריסטית אמיתית וכפי שאומר בודלר הכול מותר לה. בודלר מסביר שקולוריסט אמיתי מכיר מטבע בריאתו את קשת הטונים, את עצמתו של כל טון, את תוצאות התערובות ואת כל תורת הקונטרפונקט, לפיכך יש ביכולתו ליצור הרמוניה של עשרים אדומים שונים. צא וראה, בעבודתה של שילה, את הרמוניית האדום המפעפעת ומבעבעת, אינך מתעייף מלגלות את רזי האדום.

הרמוניה ומלודיה נמצאים בציוריה כאשר ההרמוניה היא הבסיס של תורת הצבע והמלודיה היא האחדות שבצבע ומכאן אנו מגיעים לקומפוזיציות סדורות וערוכות. כפי שכבר נאמר למעלה, פרטיטורה שבה הנך מרגיש את המוסיקה גם אם אינך יכול לשמעה.

לאדום, אומר קנדינסקי, יש שפע של אפשרות פנימית. שילה מבקשת באמצעות ציוריה לנגן את נפשה, לבטא את תנועות הנפש וכשם שישנם מוסיקאים גדולים המשווים מוסיקה לציור "סקיצות נמרצות מתוך ציור מושלם" (אומר פראנק ליסט על אטיודים של שופן), כך ניתן, כמו גם בציוריה של שילה להשוות ציור למוסיקה כי "לכל צורה ולכל צבע יש צליל פנימי משלו"(קנדינסקי).

ד"ר נורית צדרכובים

חיצוני

